

УДК 799.313

DOI: 10.31733/17-03-2023-766-767

Віталій ПОКАЙЧУК

завідувач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

Євген БАХЧЕВАН

завідувач кафедри вогневої підготовки
Одеського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

Олена БОЙКО

старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ВИКОРИСТАННЯ МАРКЕРНОЇ ЗБРОЇ У ПІДГОТОВЦІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Виклики які стоять перед закладами вищої освіти зі специфічними умовами навчання, в умовах загрози національній безпеці України та забезпечення національних інтересів, передбачають підготовку висококваліфікованих поліцейських готових до дій у ситуаціях з різним ступенем ризику, здатних прогнозувати їх розвиток та своєчасно приймати правомірні рішення, у тому числі і правомірно застосовувати та використовувати сучасні зразки вогнепальної зброї, постійно вдосконалювати навички безпечного поводження з нею, швидкісної та влучної стрільби по нерухомих і рухомих цілях, з різних положень, в обмежений час, у русі тощо.

Одним із рішень удосконалення освітнього процесу для здобувачів вищої освіти з навчальних дисциплін практичної спрямованості вбачається використання маркерної зброї, яка призначена для набуття навичок та підвищення рівня вогневої та тактико-спеціальної підготовки співробітників сил сектору безпеки та оборони України та вирішує проблему ефективного та реалістичного навчання особового складу практичним навичкам прийняття рішення на відкриття та ведення вогню у ситуаціях з різним ступенем ризику та економії бюджетних коштів.

З моменту, як ручна вогнепальна зброя стала масовим озброєнням усіх армій світу, виникла необхідність навчання особового складу безпечному поводженню з нею, практичним навичкам відкриття і ведення вогню та тренування тактичних навичок. Крім самих тренувань, важливим аргументом було і залишається питання економії коштів.

У ХХ столітті навчання практичним навичкам ведення вогню стало ще доступнішим з використанням Airsoft та Paintball систем. Але не вирішувало проблему реалістичності підготовки (повної відповідності бойовій (службовій) зброї; коректної роботи частин і механізмів; звуковий ефект; ефект віддачі; психологічна готовність до летального застосування зброї; психологічна готовність до летального застосування зброї проти тебе).

Беручи до уваги вищезазначене, в реаліях викликів перед якими знаходяться сили сектору безпеки та оборони України, вбачається два основних завдання:

– Максимально спростити та в найкоротші терміни підготувати особовий склад до виконання завдань за призначенням в частині тактичної грамотності та застосування вогнепальної зброї;

– Максимально зменшити вартість зазначеної підготовки.

Вирішення зазначених, та начебто взаємовиключних одне одного, завдань вбачається з використанням спрощеного методу практичної підготовки особового складу та навчання за рахунок створення навчальних, а відповідно, і більш дешевих у виробництві боєприпасів.

Використання маркерних набойів зі штатними зразками зброї підвищує реалістичність

тренувального процесу порівняно з використанням нелетальної зброї (Airsoft та Paintball систем).

На сьогодні зразки маркерних комплексів під брендом Simunition американської компанії General Dynamics Ordnance та канадської фірми Tactical Systems (Glock G17 Т 9 мм FX) використовуються підрозділами Національної поліції України (КОРД, управліннями патрульної поліції в областях, Академії патрульної поліції) в рамках службової підготовки та навчальними закладами Державної прикордонної служби України для проведення більш реалістичних практичних занять, злагодження дій у груповій роботі, командних тренувань без істотного травматичного ефекту для учасників, але з явно видимим результатом.

Зазначені зразки маркерної зброї у перелічені підрозділи постачались міжнародними партнерами.

Найбільш проблемним питанням використання маркерної зброї в перелічених підрозділах є постачання та наявність боєприпасів.

Переваги використання маркерної зброї у підготовці поліцейських:

- Проведення тренування один проти одного без істотного травматичного ефекту для учасників, але з очевидним результатом;
- Реалістичність тренувального процесу (підготовки особового складу – повна відповідність бойовій (службовій) зброї, коректна робота частин і механізмів зброї, звуковий ефект від застосування, ефект віддачі від застосування);
- Формування психологічної готовності до летального застосування вогнепальної зброї у людину, готовності до дій у надзвичайних ситуаціях;
- Формування готовності до дій у ситуаціях з різним ступенем ризику, здатності прогнозувати їх розвиток та своєчасно приймати правомірні рішення;
- Формування навичок правомірного застосування (використання) зброї по нерухомих і рухомих цілях, з різних положень, в обмежений час, в русі;
- Формування психологічної та фізичної готовності до летального застосування (вогневого ураження, поранення) противником (правопорушником).

Перелічене вище не можливо досягнути з використанням бойової зброї, Airsoft та Paintball систем.

Спираючись на вище викладене вбачається доцільність та необхідність:

- розробки та виготовлення тренувальних набоїв вітчизняними виробниками;
- розробки та виготовлення маркерної зброї на основі вітчизняних зразків зброї, як для короткоствольної калібру 9x19 мм., так і штурмових гвинтівок калібру 223 Remington, 5.45x39 мм., 7.62x39 мм. в комбінації зі штатною зброєю, яка за допомогою змінних елементів конвертувалась би в тренувальну;
- забезпечення ЗВО МВС України зазначеною маркерною зброєю та набоями до неї.

Використання зазначених зразків озброєння планується в рамках навчальних дисциплін практичної спрямованості: для слухачів первинної професійної підготовки: «Тактична підготовка», «Вогнева підготовка», «Алгоритм дій патрульних поліцейських у різних ситуаціях службової діяльності (сценарії)»; для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня: «Тактико-спеціальна підготовка», «Вогнева підготовка»; для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня: «Вогнева та тактико-спеціальна підготовка», «Організація та проведення спеціальних операцій підрозділами Національної поліції»; в рамках післядипломної освіти поліцейських (спеціалізації та підвищення кваліфікації).